

Živahna investicijska dejavnost

PRVA POLOVICA LETA KAZE NA ZELO ZIVAHNO INVESTICIJSKO DEJAVNOST V POMURJU. SREDSTVA OKRAINEGA IN OBCINSKIH INVESTICIJSKIH SKLADOV SO PREPICLA, DA BI LAHKO ZADOSTILA VSEM POTREBAM.

Iz okrajnega investicijskega sklada so porabile gospodarske organizacije v prvem polletju 34 milijonov dinarjev. Od tega industrija okrog 16 milijonov, kmetijstvo 17 in v trgovini 1,5 milijona dinarjev. Sredstev občinskih investicijskih skladov je bilo porabljenih 22 milijonov dinarjev, to predvsem za obnovo v trgovini in obrti.

Posamezne gospodarske organizacije so porabile v prvih šestih mesecih letos zadnje tranše investicijskih posojil, ki so bila odobrena lani ali pa že prej, se pravi, da bodo te dokončne investicije že v kratkem času vplivale na gospodarsko stanje v okraju. Tako podjetja so n. pr. soboški »Kroja«, KG Murska Sobota, Tovarna usnja Ljutomer itd. Temu nasprotno pa je nekaj podjetij, ki so šele pričela z večjimi investicijami oziroma s pripravami na obnovo ali novogradnjo (tovarna mesnih izdelkov za rekonstrukcijo in trgovsko podjetje »Merkur« Murska Sobota za gradnjo trgovskega lokala v Turpolju).

Obisk predsednika norveške vlade

Predsednik vlade Norveške, Einer Gerhardsen, je prišel danes na povabilo Jugoslovanske vlade na službeni obisk v Ljubljano, kjer bo ostal do 3. oktobra. Razen Beograda bo obiskal tudi LR Bosno in Hercegovino, Hrvaško in Slovenijo.

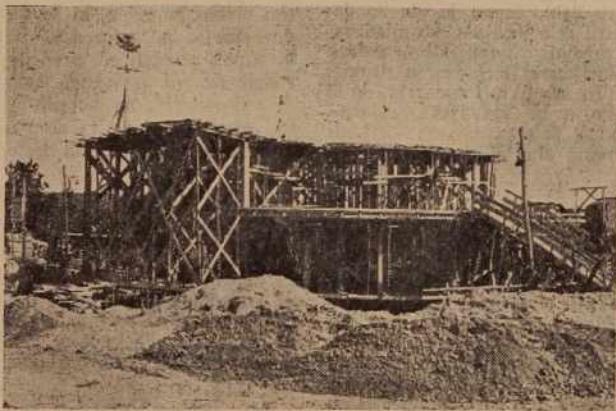
Einer Gerhardsen, predsednik norveške vlade, se je rodil v Askeru 1897. leta. V mladosti je bil zaposlen kot delavec v prometni centrali v Oslu. Mlad se je vključil v delavske partije in sindikate in kmalu postal v njih tudi funkcionar. Za sekretarja delavske partije Osla je bil izvoljen 1925. leta, a 1936. leta je bil že izvoljen za enega izmed sekretarjev delavske partije Norveške. Podpredsednik delavske partije je postal 1939. leta, a njen predsednik 1945. leta. Istega leta je bil načelnik mesta Osla. Dva meseca pred koncem istega leta je bil predsednik koalicijske vlade, a po zmagi delavske partije na volitvah je formalni vladar delavske partije in je ostal na položaju predsednika vlade do 1951. leta. Tedaj so ga izvolili za šefa parlamentarne skupine delavske partije, a leta 1955, so ga izvolili za predsednika Stortinga (Ljudske skupščine). Naslednjega leta je zopet postal predsednik vlade, kar je še danes.

Zasedanje Ljudske skupščine LRS

Včeraj je bilo v Ljubljani prvo zasedanje Ljudske skupščine LRS po letnih počitnicah. Oba zbor sta na ločenih in skupnih seji razpravljala o poročilu o gibanju gospodarstva v LR Sloveniji v prvih sedmih mesecih tega leta, o izvršitvi proračuna za lansko leto, o predlogu odloka o spremembi odloka o novi določitvi števila sodnikov pri Vrhovnem sodišču LR Slovenije, o okrožnih sodiščih v Sloveniji in o predlogih za izvolitve sodnikov.

Republiški zbor je razpravljal o predlogu zakona o spremembah zakona o območjih okrajev in občin LR Slovenije, o predlogu zakona o izvedbi odprave nekaterih občin v okrajih Celje in Maribor ter o predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o upravnih organih v LR Sloveniji.

še nekaj več sredstev iz splošnega investicijskega sklada, na pr. Opekarna Lendava 7,5 milijona dinarjev.

Vinogradniško gospodarstvo Kapela: nova, sodobna klet.

Predvsem večje gospodarske organizacije so najele večja posojila iz splošnega investicijskega sklada, pri čemer je bilo primakniti še nekaj sredstev iz

lokalnih virov. Tako je dodelila banka posestvu Črnci 5,2 milijona, VG Kapela 3,2. Veterinarskemu zavodu v Soboti 4 milijone dinarjev. Skupno so porabila podjetja v našem okraju iz splošnega investicijskega sklada do konca avgusta vsega 272 milijonov dinarjev. Od tega industrija 174, kmetijstvo 93

in zadruga trgovina 5 milijonov dinarjev. Pri negospodarskih investicijah je treba omeniti predvsem koriščenje sredstev sklada za

zidavo stanovanjskih hiš. Samo v Soboti je bilo porabljenih iz tega sklada okrog 28 milijonov dinarjev. Podobno v Ljutomeru, Radgoni in v Lendavi. Stanovanjsko izgradnjo pa bi bilo mogoče še povečati z večjo udeležbo pri teh investicijah s strani podjetij, namreč s sredstvi skladov gospodarskih organizacij.

Polletna bilanca investicijske dejavnosti kaže, da se bo gospodarska struktura okraja ob koncu leta spet močno spremenila v prid povečanja števila zaposlenih zaradi povečanja kapacitet posameznih proizvodnih obratov ter v prid večje proizvodnosti, ki jo bodo omogočale sodobnejše opremljene naprave v industriji, obrti itd.

Premalo in preveč

Kratke izjave o odkupu sadja v Pomurju

Namesto obširnega poročila o tem, kako teče odkup sadja v Pomurju, posredujemo našim bralcem nekaj kratkih izjav, ki smo jih dobili pred zaključkom redakcije po telefonski žici.

○ POSLOVNA ZVEZA M. SOBOTI: »Dnevno odposljemo 3-6 vagonov, včasih tudi po 8 na dan. Ugotovljamo, da primanjkuje vagonov, ker morajo kmetijske zadruge čakati nanje. Razen tega nimamo za zdaj nobenih posebnih pripomb. Ostalo bo prinesel čas.«

○ POSLOVNA ZVEZA LENDAVA: »Doselej smo odposlali 3 vagonov ali tedensko 2 do 3 vagone. Vagone dobivamo pra-

vočasno, niso pa očisti in jih moramo čistiti, kar zavlačuje natovarjanje in ga podružuje. Največje težave imamo zaradi embalaže. Čakati moramo, da nam jo kupci vrnejo. Imamo je premalo, saj poslujemo šele od 1. januarja t. l. Kaže, da bomo prodali 70-80 vagonov poletnega in zimskega sadja, torej vse namizno sadje. Teže je z industrijskim zaradi pre nizkih cen za proizvajalca in velike

obilice. Nekaj zimskega sadja bomo vskladiščili, če bo le dovolj embalaže.«

○ POSLOVNA ZVEZA ORMOŽ: »Sadja je dovolj, cene za proizvajalca so pre nizke, kvaliteta ne odgovarja. Vagone dostavlja železnica neredno. Dnevno odposljemo 5-12 vagonov, včasih pa tudi po enega ali dva. Doselej smo odposlali 250 vagonov, pričakujemo pa, da se bo to število povzpelo na 500.«

○ POSLOVNA ZVEZA LJUTOMER: »Dnevno odposljemo 2 do 4 vagone sadja, včasih pa tudi samo po enega ali dva. Doselej smo odposlali okrog 40 vagonov in če bo šlo vse po sreči, jih bomo še 50 do 60. Železnica nam dostavlja vagone z večdnevno zamudo. Embalaže nimamo dovolj, ker zahtevajo kupci, da jim dostavimo blago v ustreznih zabojih.«

○ POSLOVNA ZVEZA RADGONA: »Povprečno odposljemo dnevno 2 vagona jabolč. Doselej smo jih odposlali okrog 60. Vagone dobivamo v glavnem redno. Embalažo smo dokupili, sicer bi imeli težave, ker jo kupci počasi vračajo. S prodajo ni težav, malo teže je z industrijskim sadjem. Sicer pa upamo, da bo vse v redu.«

Torej: premalo embalaže in zato skoraj preveč sadja.

VG LJUTOMER:

9 zlatih kolajn

V predzadnji številki našega lista smo poročali, da je VG Ljutomer prejelo na IV. mednarodnem vinskem sejmu v Ljubljani šest zlatih medalij za 16 razstavljenih vzorcev svojih vin. Naše poročilo je temeljilo na nepopolnih podatkih, kajti naknadno smo izvedeli, da je to posestvo prejelo v resnici kar 9 zlatih in 7 srebrnih kolajn, kar je zares rekorden uspeh za njegov kolektiv in sploh ljubotomski vinogradniški okoliš. Neljubo pomoto s to razveseljivo vestjo tudi popravljamo.

S. K.

Zvedeli smo...

V tem poletju sta bila v soboški tovarni mlečnega prahu na štirinajstdnevni praksi dva temnopolta Egiptčana, štipendiranca mednarodne organizacije FAO. Junija je bil na praksi strojni inženir Faruk Ahmed Gobba, septembra pa mlekarski strokovnjak Rafik Abdul Mesiha. V Radencih pa smo zvedeli, da je bil tam pred kratkim v zdravilišču črnopoliti Samuel Bronn, ameriški državljani, ki biva trenutno v Avstriji.

Pridelovalno sodelovanje v Pomurju ob začetku jesenske setve VELIK KORAK NAPREJ

Pripravljenost kmetovalcev, da pridelajo več kot doslej, marsikje premalo izkoriščena — Zadruge bodo še enkrat pregledale, če dogovori zagotavljajo koristi obeh partnerjev — Ugotovitve in obeti

Po zadnjih nepopolnih podatkih so doslej sklenili v Pomurju pogodbe o pridelovalnem sodelovanju v zasebnem sektorju za nad 1034 ha zemlje, ki jo bodo v vsem okraju posejali z italijanskimi sortami pšenice. To je glede na predvideni plan, ki znaša 2200 ha 47%. Skupno z družbenim sektorjem bomo letos posejali na našem območju 1344 ha zemlje s priznanimi italijanskimi pšenicami ali okrog 54% predvidenega plana.

Rezultati po posameznih kmetijsko-proizvajalnih zvezah so naslednji: Ljutomer 156 ha ali 42% glede na predvideni plan 375 ha, Radgona 200 ha ali nad 100% glede na predvideni plan 200 ha, Murska Sobota 376 ha ali 44% glede na predvideni plan 1290 ha in Lendava 100 ha ali 30% glede na predvideni

plan 335 ha. Tudi ti podatki še niso popolni.

Ob vsem tem velja poudariti, da bi bili rezultati mnogo bolj zadovoljivi, če bi povsod dovolj izkoristili pripravljenost naših kmetovalcev, da pridelajo več kot doslej. Dalje povsod niso pristopili k akciji: dovolj pripravljeno, a tudi med akcijo ni

bilo povsod dovolj prizadnega dela. Uspehi so zadovoljivi in rezultati akcije uspešni povsod tam, kjer so upravni odbori kmetijskih zadrug sami uvideli, da je z uporabo modernih agrotehničnih sredstev mogoče po-

Samo še pogodbe za vmesne parcele

Ne glede na to, da plan ni v celoti izpolnjen, nam že sedaj razpoložljivi nepopolni podatki kažejo, da smo dosegli znatne uspehe, če upoštevamo, da v minulem letu v zasebnem sektorju te proizvodnje kot letos nismo imeli. Bili so le posamez-

večati hektarske donose na naših površinah tako v korist partnerja, ki s kmetijsko zadruzo pridelovalno sodeluje, in kmetijske zadruge, ki povsem prevzame proizvodnjo v svoje roke.

niki, ki so se posluževali umetnih gnojil in globokega oranja zemlje, skratka agrotehničnih sredstev. Ta uspeh pomeni glede na stanje, ki smo ga imeli, vendarle lep in velik korak naprej.

Pristojni krogi so po razgovorih z oblastnimi in političnimi činitelji, zlasti pa z ljudmi iz naših zadrug sklenili, da kaže sedaj prenehati z nadaljnjim prigraviranjem in da bodo kmetijske zadruge do same jesenske setve sklepale le še pogodbe o pridelovalnem sodelovanju za zemljišča, ki ležijo v že dogovorjenih kompleksih (vmesne parcele) ali za zemljišča, ki jih kmetje sami ponujajo, če ta ustrežajo glede na kakovost zemlje, na prejšnjo kulturo itd., skratka — če so takšna, da zagotavljajo uspeh.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Posvetovanje o blagovnem prometu s kmetijskimi pridelki Odgovorne naloge ljudskih odborov

Državni podsekretar za blagovni promet LRS dr. Boris Puc: „Odnos do proizvajalca mora biti takšen, da to slednji zopet dobil zaupanje v odkupne organizacije

Na posvetovanju so med drugim ugotovili, da je trenutno v okraju 55 kmetijskih zadrug, ki se ukvarjajo tudi z odkupom. Pri tem velja grajati dejstvo, da nekatere zadruge odkupujejo izven svojega območja, nekatere pa kažejo druge težnje po nelojalni konkurenci. Glede konjunkturalne službe po združgah so omenili, da je pre nizko ocenila pridelek sadja, ki naj bi ga bilo po nekaterih cenitvah okrog 2000 vagonov, od tega 60% namiznega in 40% industrijskega. Za krompir sodijo nekateri, da ga je letos v Pomurju okrog 900 vagonov. Kakovost krompirja je boljša od lanske, količina pa nižja. Opaziti je, da proizvajalci letos ne hitijo s prodajo, kar kaže, da jih je lanska preobilica krompirja izučila.

V soboto je bilo v M. Soboti posvetovanje o blagovnem prometu s kmetijskimi pridelki, ki so se ga udeležili državni podsekretar za blagovni promet LRS dr. Boris Puc, predsednik OLO Rudi Čačimovič, podpredsednik OLO Joško Slavič, predsednik okrajne trgovinske zbornice Franc Ficko, zastopniki zadrugnih organizacij in drugi. Posvetovanje je vodil predsednik OLO Rudi Čačimovič.

Dalje so na posvetovanju govorili o pomanjkanju skladišč za kmetijske pridelke v Pomurju, o trenutnem stanju odkupa kmetijskih pridelkov, njegovih težavah in obetih. Državni podsekretar za blagovni promet LRS dr. Boris Puc je med drugim poudaril, da tam, kjer so dosledno izvedli predpise o organizaciji blagovnega prometa s kmetijskimi pridelki, ni večjih motenj. Dejal je, da nas praksa uči, da so v glavnem omenjeni predpisi dobri, čeprav se pojavljajo znaki, da komer-

cialni plasman kmetijskih pridelkov še ni brezhiben. Dodal je, da se zadrugne poslovne zveze in preskrbovalna podjetja še niso povsem znašla, a tudi komercialno-obveščevalne službe še nimamo, čeprav je konjunkturalna služba v Sloveniji že dala nekaj rezultatov. To je po njegovih besedah še premalo, saj imamo še precej neprodanih viškov. Omenil je, da se snuje v Beogradu konjunkturalna služba v zveznem merilu, ki bo dajala tudi podatke o zunanem (Nadaljevanje na 2. strani)

Tendenca zavlačevanja

Po mnenjih zunanjih ministrov ZDA in SZ naj bi se nekatera vprašanja obravnavala izven OZN - v Varšavi in Ženevi

Sredi minulega tedna se je začelo v New Yorku 15. redno zasedanje Generalne skupščine OZN. Prvi neprijetni dogodek je bila izvolitev libanonskega zunanjega ministra Malika za predsednika Generalne skupščine. Malika so izvolile delegacije Zahodne Evrope, dežel britanske skupnosti narodov in Južne Amerike. Ker ni dobil niti enega glasu delegacij arabske skupine in le 7 od 28 glasov delegacij azijsko-afriške skupine, ki so glasovale za sudanskega zunanjega ministra Mahguba, je bil Malik izvoljen proti tradiciji, da so kandidati deležni podpore vsaj področja, ki ga zastopajo, če že ne širšega področja. To pomeni, da Malik, ki je izrazil pripravo ameriške intervencije v lastni deželi, nikakor ne more govoriti v imenu predramljenih narodov na Bližnjem vzhodu in v imenu Afrike.

Ta postopek je vzbudil bojazn, da bo takšno stališče Zahoda ostalo tudi v debati. Prav zato je bilo veliko zanimanje za govor zunanjega ministra ZDA Dullesa, čigar govor je po tradiciji ob govoru zunanjega ministra ZSSR uvod v glavno razpravo Generalne skupščine. Toda minister Dulles, kot minister Gromiko nista govorila o nečem, kar bi bilo povsem novo. Minister Dulles je govoril o prizadevanju Amerike, da prepreči obstojenje obojestrane Formoške ožine in reši krizo z razgovori v Varšavi in šele tedaj, če to ne uspe, prenese razpravo v OZN. Minister Gromiko pa je zahteval umik ameriških sil s področja Formoške ožine in zapretil s pomočjo SZ LR Kitajske v primeru ameriškega napada. Zahteval je tudi sprejem LR Kitajske v OZN. Minister Dulles se je zavzemal za kontrolo oboroževanja pogojeno z umerjenimi ukrepi in izrazil

upanje, da se bodo začeli v decembru razgovori v Ženevi. Minister Gromiko je omenil, da bodo na teh razgovorih tudi predstavniki SZ. V prvem in drugem primeru je vprašanje, kakaj predstavnika dveh največjih v svetu ne zahtevata obravnavo obeh problemov v OZN. Zlasti postopek ZDA v obravnavanju krize v Formoški ožini pomeni zavlačevanje diskusije v OZN, medtem ko je bil postopek v primeru Libanona ravno nasproten.

Nadalje se Dulles zavzema za stalne varnostne sile OZN, med tem ko Gromiko temu nasprotuje. Zato pa sta oba ministra istih misli v zahtevah, da se vesolje ne bi izkoristilo v vojaške namene. Glede razoroževanja je Gromiko predal predsedniku Generalne skupščine memorandum s pripombami, da vsebuje konkretne predloge. Med temi konkretnimi predlogi je tudi ukinitve atomskih poskusov za vedno. Sovjetska vlada pa se ne strinja s prepovedjo medcelinskih izstrelkov z utemeljitvijo, da bi jih to spravilo v neenak položaj. Minister Dulles je izrazil pripravljenost ZDA, da prispevajo k ekonomskemu razvoju manj razvitih dežel, minister Gromiko pa je predlagal, da sredstva za te namene črpa iz zmanjšanjem vojnih proračunov in je pozneje predal pismeni predlog za zmanjšanje vojnih proračunov od 10 do 15 odst. Minister Gromiko je nato še obtožil ZDA, da vsiljuje svojo voljo s silo in zahteval, naj odloči Generalna skupščina, da naj vse dežele umaknejo svoje vojaške sile znotraj nacionalnih meja.

Gromiko je nadalje zahteval rešitev alžirskega spora z direktnimi razgovori med Francijo in Fronto nacionalne osvoboditve.

RAZGLEDI PO SVETU

ASOCIACIJA

Nedavno je »Borba« objavila sestavek, ki se začne tako:

Medtem ko prvi avto na jug, vas šofer predrami iz prijetnega dremanja: »Zdaj primamo v državo Maryland. Prosim potnike, naj ugasnejo cigarete. Zakoni te države prepovedujejo kajenje v avtobusih.« Čez nekaj ur se šofer oglasi znova: »Prišli smo v Virginijo. Spet lahko kadite.«

Tako ne morete dobiti po polnoči v državi Massachusetts nobene alkoholne pijače, a čez mejo v državi Connecticut vam nemudoma postrežejo z whiskyjem. V državi New Jersey ne postrežejo mlajšemu od 21 let z alkoholom, toda osemnajstletniki se odpravijo z brodom čez reko Hudson v državo New York, kjer jim radi postrežejo. Tako je v eni državi dolgotrajni proces razveze zakona, zato pa je v drugi (Nejadi) ta postopek rešen že po 24 urah bivanja v državi.

Državna sodišča ustvarjajo posebno zakonodajo in sodno proceduro. To zmede človeka, kakor hitro sta v zadevo vmešani dve zvezni državi. Zločinec samo prestopi mejo in se z ene strani smeje policiji, ki ga čez mejo ne sme zasledovati. Georgijski guverner na primer, ni hotel izročiti oblastem v Illinoisu nekega zakrnjenega zločince, ker

je menil, da tamkaj pregrdo ravna jo s kaznjenci.

Nek zvezni organ je izdal pred leti uredbi, da v tisku ni dovoljeno objavljati imena ljudi, ki so dobili gmočno pomoč zaradi revščine. V Tennesseeju je kongres brž izdal uredbi, ki to dovoljuje. In če gremo v Little Rock, bomo našli na rasni problem, ki nam je že znan. Odkod črncev v šolo je lani omogočila federalna vojska na ukaz predsednika Eisenhowerja. Letos je zvezno sodišče razsodilo, da imajo črnski otroci še nadalje pravico obiskovanja šole skupaj z belimi. Toda guverner Arkansasa se je spomnil, da ima pravico ukiniti šole. Torej vsemu navkljub. Letos federalna vlada ne bo mogla nastopiti s federalno vojsko.

Vse skupaj vzbuja asociacijo na zadnji ukrep federalne vlade ZDA, ki je poslala vojsko v Libanon, ki ji dela podobne preglednice kot Arkansas, le da je do ukrepanja v Arkansasu upravičena, a v Libanonu ne, kljub svojemu kapitalu v tej državi, do katerega imajo (in predvsem do tamkajšnje nafte) svoj poseben interes. Zdi se, da v tej zmedbi razmer v svojih državah ZDA izgubijo orientacijo nad tem, kdo in kje je pravzaprav podrejen federalni vladi.

„Nesrečni slučaj“ v Franciji

Odkar so Alžirci odprli drugo fronto v Franciji in izvedli vrsto diverzantskih akcij, so Francozi počeli represalije proti Alžircem. V velikih racijah so aretirali mnogo Alžircem in jih precej tudi pobili. Poleg Alžircem pa so v pariškem deportiranu ustrelili tudi 17 maroških državljanih. Na maroški protest so Francozi predstavniki izrekli obžalovanje zaradi številnih »nesrečnih naključij«, do katerih je prišlo med zasledovanjem Alžircem.

V NEKAJ VRSTAH

CETRTI SESTANEK AMBASADORJEV ZDA in LR Kitajske v Varšavi je napovedan za danes ob treh popoldne.

ZADNJE PISMO HRUSČEVA je Eisenhower vrnil, češ da je žaljivo.

V NEWPORTU je zunanji minister Britanije obiskal predsednika ZDA Eisenhowerja. Petindvajsetminutni razgovor je bil posvečen daljnjo-vzhodni krizi in zavrženemu pismu Hrusčeva.

V TRSTU bodo 12. oktobra občinske volitve. Ostra kampanja se je že začela.

SEVERNA NIGERIJA bo zahtevala od Velike Britanije, naj dobi do marca prihodnje leto samoupravo, je izjavil predsednik vlade severne Nigerije Sardauna v Londonu.

DOSEDANJA LIBANONSKA VLADA je v ponedeljek uradno odstopila.

V torek je prevzel njene posle general Šehab.

ŽE JESENI: razgovori o pomladanski setvi

(Nadaljevanje s 1. strani)
Setev je pred durmi in pred nami je tako sedaj torej obdobje, ko bo treba temeljito poseči v borbo za višje hektarske donose. Najbolje bo, če bodo kmetijske zadruge ob sodelovanju s kmetijskimi strokovnjaki brž in še enkrat pregledale vsa dogovorjena zemljišča, ocenila njihovo kakovost in pravilnost sklenjenih pogodb. Ali z drugimi besedami: opravile ekonomsko analizo vseh

sklenjenih pogodb z namenom, da ugotovijo, če so dogovori takšni, da bodo zajamčili predvideni uspeh obema partnerjema. Ponekod se bodo morali odločiti namesto za prvega za drugi tip pogodbe, drugje pa, kjer bo kazalo, pa namesto za drugi tip za prvega in izločiti vso zemljo, ki je oddaljena in izven kolobarja. Pri tem bodo morale kmetijske zadruge upoštevati neovrgljiva načela gospodarske računic.

Akcijski proizvodni plani

V območjih vseh kmetijsko-proizvajalnih poslovnih zvez v Pomurju končujejo te dni sestanke upravnikov kmetijskih zadrug, kmetijskih strokovnjakov, ki so zadoženi za posamezne zadruge, in zastopnikov občinskih političnih in oblastvenih vodstev. Na teh sestankih pripravljajo poleg že prej omenjenega tudi o proizvodnih akcijskih planih, ki naj jih izdelajo predvsem kmetijski strokovnjaki. Ti plani naj nakažejo kmetom naloge za pripravo zemljišč, določijo za vsako parcelo količine potrebnega semena in umetnega gnojila, naznačijo, kdaj se bo predvideno posamezno delo začelo itd. Ti plani naj torej zajamejo vsa tehnična navodila in vrstni red ter kakovost dela, ki ga je treba opraviti, da bo setev strokovno dobra in pravočasna. Po vseh kmetijskih zadrugah bodo nato sklicali delovne sestanke z vsemi, ki sodelujejo v pogodbenem pridelovanju z namenom, da kmetje o planih razpravljajo in jih tudi sprejmejo in da se, naposled, pogovorijo o vseh tistih ukrepih in nalogah, ki jih morata opraviti kmetijska zadruga kot nosilec proizvodnje in kmet kot sodelavec, da bo uspeh zajamčen.

ODGOVORNE NALOGE

(Nadaljevanje s 1. strani)
njem trgu. Kaže, da bo ta služba začela delovati prihodnje leto.

Ko je na kratko ocenil dosežanje delo preskrbovalnih podjetij v Sloveniji, je dejal, da so ta podjetja za Pomurje trgovinsko zanimiva kot odjemalci. Pri prodaji viškov je opozoril na odnos do proizvajalca, ki mora biti takšen, da bo slednji zopet dobil zaupanje v odkupne organizacije. O sistemu cen prehranbenih artiklov je dejal, da bo ta sčasoma tak, da ne bo očitno protislovnih razlik med odkupno in maloprodajno ceno in posameznimi potrošnimi območji. Tu je omenil tudi veliko vlogo in naloge občin, tržnih inšpektoratov in svetov za blagovni promet pri ljudskih odborih, ki jih je treba urediti in utrditi.

Ob koncu je dr. Puc dejal, da je moč doseči dokajšen napredek tudi z dobro organizacijo in brez posebnih investicijskih vlaganj, vendar je treba preusmeriti investicijsko politiko blagovnega prometa, če ta preveč zaostaja za industrijo.

Tu kajpak ne kaže zamolčati dejstva, da je uspeh odvisen od ustreznega zavestnega prizadevanja obeh partnerjev in pripravi smo lahko, da bo kmet storil vse, kar je treba, če mu bodo delo, ki ga mora sam opraviti, temeljito obrazložili. Kmet naj zve, da sam preizkuša svojo lastno zemljo in to, koliko lahko ta

Mladi združniki najdovzetnejši za napredek

Razgovori s kmetijskimi strokovnjaki in zastopniki kmetijskih zadrug so pokazali, da so dosegli novost, kjer so bili ustanovljeni klubi mladih združnikov pri zadrugah, te organizacije lepe uspehe. Slednji so bili seveda boljši tam, kjer je kmetijska zadruga z vsemi svojimi sredstvi podprla dejavnost mladih združnikov in jih smotrno pritegnila h konkretnemu delu. Znano je, da so dosegli zelo lepe uspehe mladi združniki kmetijskih zadrug Martjanci, Berkovci in drugih.

To nas hkrati opozarja, da bi bilo treba kmetijsko nadaljevalno šolstvo povezati s konkretno akcijo in vskladiti teo-

retična predavanja, recimo, z obdelavo zemlje ali konkretnim delom v vinogradništvu in sadjarstvu. Zato bomo v prihodnji številki objavili poljuden sestavek o vsebini delu klubov mladih združnikov, o vlogi kmetijske zadruge in učiteljev itd. Vsekakor je sedaj že čas, da lahko vidijo naše kmetijske zadruge v klubih mladih združnikov tisto organizacijsko obliko in enoto, ki je najdovzetnejša za napredek. Bilo bi napak zapirati oči pred dejstvom, da gre tu za bodoče mlade gospodarje, na katerih bo vsa odgovornost za to, da nam bo zemlja rodila več kot doslej.

Ob sami jesenski setvi se bodo s sodelovanjem kmetijskih strokovnjakov že začeli razgovori kmetov in zadrug o pomladanski setvi (nadaljeje kolobarjenje itd.). Že sedaj lahko ugotovimo, da bi bila tudi jesenska setev uspešnejša, če bi se pravočasno lotili vseh ustreznih in potrebnih priprav. V prihodnje bo morala seveda ta pomanjkljivost odpasti.

Razgovori s kmetijskimi strokovnjaki in zastopniki kmetijskih zadrug so pokazali, da so dosegli novost, kjer so bili ustanovljeni klubi mladih združnikov pri zadrugah, te organizacije lepe uspehe. Slednji so bili seveda boljši tam, kjer je kmetijska zadruga z vsemi svojimi sredstvi podprla dejavnost mladih združnikov in jih smotrno pritegnila h konkretnemu delu. Znano je, da so dosegli zelo lepe uspehe mladi združniki kmetijskih zadrug Martjanci, Berkovci in drugih.

To nas hkrati opozarja, da bi bilo treba kmetijsko nadaljevalno šolstvo povezati s konkretno akcijo in vskladiti teo-

Novi ljudje za nove naloge

Vse doslej omenjene naloge čakajo torej naše kmetijske zadruge v okviru priprav za volitve združnih svetov, v težnji za povečanje števila članstva in ustanavljanje sekcij žena-združnic. Pri vseh že omenjenih naporih za dvig proizvodnosti v kmetijstvu bo novsem vidno, kako se posamezniki zavzemajo

za napredek in med najboljšimi izmed teh ne bo težko najti bodoče člane združnih svetov, ki jih bomo volili še letos, in tudi člane novih upravnih odborov kmetijskih zadrug.

Prav nič ne kaže tudi zapostavljati ali zmanjševati vloge naših kmetijskih strokovnjakov,

od katerih so se že doslej mnogi zelo zavzeli za to, da se bodo hektarski donosi v našem kmetijstvu povečali. Zato lahko upravičeno pričakujemo, da se bodo kmetijski strokovnjaki tudi sedaj in v prihodnje zavestno lotili nalog, ki so pred nami.

Reorganizacija bančništva?

Predvčerajšnjim je bila v M. Soboti seja upravnega odbora Komunalne banke. Na seji so med drugim razpravljali o predlogu investicijske banke, ki naj bi prevzela vsa sredstva investicijskih skladov podjetij in sredstva lokalnih investicijskih skladov.

Po daljšem poročilu direktorja Komunalne banke tovariša J. Uršiča so člani upravnega odbora in nekateri predstavniki občinskih ljudskih odborov, ki so prisostvovali seji, ugotovi-

vili, da bi tak ukrep škodoval obstoječemu sistemu komunalnih bank.

Prav tako bi bilo izločanje investicijskih skladov iz delovnega območja komunalnih bank neugodno za splošno delovanje komun, ki sedaj razpolagajo s temi sredstvi v okviru določenih družbenih načrtov podjetij.

Gospodarski račun Komunalne banke kaže, da bi po izločitvi 258 milijonov dinarjev, kolikor trenutno znašajo sred-

stva investicijskih skladov podjetij, in ob izločitvi lokalnih investicijskih skladov iz poslovanja Komunalne banke imelo za posledico letno 17 milijonov dinarjev izgube pri poslovanju Komunalne banke, se pravi, da ob takih pogojih te ne bi mogle več poslovati.

Upravni odbor Komunalne banke bo svoje zaključke posredoval Zvezi komunalnih bank v Ljubljani.

V POLANI, LENDAVI IN SOBOTI POVSOD PRISRČNO IN TOPLO DOŽIVETJE

Naš rojak, slovenski pisatelj Miško Kranjec je praznoval svojo petdesetletnico med ljudmi v Prekmurju. Lahko zapišemo, da so z njim prisrčno in doživeto praznovali ta njegov osebni življenjski jubilej vsi, ki so se v teh dneh srečevali z njim.

V nedeljo popoldne se je v dvorani polanske zadružnega doma kar trlo ljudi. Prišli so mladi in stari — od blizu in daleč. Prostorna dvorana je bila pretesna za vse, mnogi so postavili zunaj. Na prireditvi so brali svoja dela slovenski pisatelji in pesniki T. Seliskar, I. Potrč, K. Grabeljšek, I. Minatti,

C. Zlobec, K. Kovič in J. Menart, prisostvovali pa so ji med drugimi tudi zvezna ljudska poslanca Janez Hribar in Ivan Kreft, predsednik OLO Rudi Čačinovič, sekretar OK ZKS Jan Ros in številni kulturni in politični delavci Pomurja. Polančani so prisrčno čestitali svojemu Mišku in enako lepo po-

zdravili navzoče slovenske književnike, ki so brali na prireditvi svoja dela.

Istega dne zvečer so priredili sprejem kot praznovanje Miškove petdesetletnice kulturni in družbeni delavci Lendave. Tudi tu je bilo vse zelo prisrčno. O Mišku, pisatelju in človeku, sta spregovorila ing. Koloman Cigot in Ivan Kreft, v imenu DSK pa pisatelj in pesnik Tone Seliskar, predstavniki nekaterih delovnih kolektivov iz Lendave pa so jubilaru izročili darila.

Razstava knjig Miška Kranjca

V počastitev 50-letnice pisatelja Miška Kranjca je Studijska knjižnica v Murski Soboti pripravila razstavo Kranjevih književnih del in razstavo del treh prekmurskih slikarjev. Razstava je bila v gimnazijski telovadnici. Razstavo knjig je aranziral rav. Janko Liška, slikarsko pa prof. Vlado Sagadin. Razstav Kranjevih knjig in prevodov ter ob vsaki knjigi nekaj kritik in ocen, bibliografije, Kranjevih del in revijo v katerih je Kranjec prvič objavljaj, je bila velika in okusno pripravljena. Ilustr. material, slike iz Kranjevega življenja,

in nekateri citati iz njegovih knjig so poživili knjižno razstavo. Če bi hoteli razstaviti vse revije in liste, kjer je Kranjec pisal, bi morali napolniti celo telovadnico, kot je v svojem otvoritvenem govoru naglasil tov. Vanek Siftar, ima Kranjec okrog 8000 objavljenih stvari. Po otvoritvi razstave je razpored knjig razložil rav. Janko Liška. Prof. Vlado Sagadin pa je v kratkem okarakteriziral vse tri slikarje: Ludvika Vrečiča, Karla Jakoba in Lajčca Pandurja. Z največ slikami sta bila zastopana Vrečič, pregodaj umrl prekmurski slikar, in

Karel Jakob, Kranjčev sošolec. Otvoritev razstave je bila tembolj svečana, ker ji je prisostvoval sam pisatelj Miško Kranjec s svojim sinkom Matjažkom.

Sobočanci so se udeležili otvoritve razstave v lepem številu. Zastopniki oblasti, kulturnih ustanov, prijatelji in znanci Miška Kranjca ter ostali so, da bi nam Kranjec še dosti napisal, z aplavzom potrdili Siftarjevi želji.

Otvoritev se je udeležilo okrog 80 ljudi, kar nam spet prča da si Sobota želi čimveč kulturnih prireditev. —nb

USPEL LITERARNI VEČER

Ob 50-letnici plodovitega slovenskega pisatelja in rokaja Miška Kranjca je bil v ponedeljek zvečer v soboški knodvorani uspel literarni večer.

Uvodoma je sekretar ObK ZKS Jože Vild toplo pozdravil navzočega jubilara Miška Kranjca in mu zaželel še obilo uspehov na njegovi književniški poti in v plodnem življenju, kakor tudi zbrane književnike in pesnike, ki so se potem, ko je prof. Janko Liška orisal v svojem slavnostnem referatu dosedanje življenjsko pot jubilara in njegove dosežke v književnem snovanju, vrstili pred zbranim občinstvom in brali odlomke iz svojih proznih del ali pesmi. S svojo poezijo, večinoma ljubezenskimi pesmimi, so se predstavili Kajetan Kovič, Ciril Zlobec, Janez Menart in Ivan Minatti, prozna dela pa so brali književniki Karel Grabeljšek, Tone Seliskar in Ivan Potrč (prva dva iz tematike boja Slovencev za svobodo).

Potem, ko je jubilaru v imenu DSK čestital, sregovoril še pisatelj Ivan Potrč, so uspelo literarno prireditve zaključili predstavniki nekaterih večjih soboških podjetij in v imenu svojih kolektivov izročili jubilaru darila.

Jesen je prišla v deželo

Cesta, dolga 60 dinarjev

Ugotovitev, da je letos v naši pokrajini sadja preveč (!), ni prav nič nova. Tudi to, da na polji od proizvajalca do potrošnika ni vse v redu, ni nič več novega. Kajti: sicer kmetje ne bi prodajali sadja po 8-12 din kg, v potrošniških središčih pa delovni ljudje ne bi kupovali istega sadja štirikrat dražje in še več. Prav ta pa se pojavi vprašanje, kdo pobira razliko med odkupno in maloprodajno ceno.

Ne glede na to, da je v Pomurju približno 350 do 400 vagonov še nedogovorjenih viškov jabolk, ki jih bo treba nekje prodati, je to vprašanje aktualno tudi drugod — tako v proizvodnih kot potrošniških središčih. Sadja je dovolj, administrativnega vmešavanja v odkupne pogoje ni, zato pa lahko govorimo o administrativnem vmešavanju, ki onemogoča, da bi se izoblikovala pravilna maloprodajna cena. V proizvodnji je torej vse v redu, v veletrgovini so ustrezni predpisi oparili z nepotrebnim posredništvom in verižništvom — v katerem grmu tiči sedaj zajec?

Na nedavnem posvetovanju pri državnem tajništvu za blagovni promet v Beogradu so dobili vsi ljudski odbori priporočilo, naj ne prepuščajo odgovornosti za preskrbo prebivalstva izključno trgovini in zadrugam, temveč da sami vodijo politiko preskrbe na svojem območju. Kako utemeljeno je to priporočilo, nam priča primer jabolk, ki jih je dostavila soboška kmetijska poslovna zveza v Zagrebu na grostični trg po 16 do 18 din za kg, potrošniki pa so jih morali plačevati v trgovinah na drobno od 60 do 70 din kg. Se bolj kriče je primer kmetijske proizvodnje in poslovanja v Ormožu, ki ji je občinski ljudski odbor Split zavrnil prošnjo za komisijsko prodajo sadja in nekaterih drugih živil. Poslovni zvezi Split in Ormož sta se nato sporazumeli, da bo splitska dala svoja prodajna mesta s skladišči in prodajnim osebjem na razpolago ormoški, ki naj bi odprla lastne prodajalne na drobno. Na občinskem ljudskem odboru Split so za to pristojni uslužbenci odklonili tudi takšno registracijo, podjetji, ki preskrbujejo splitske potrošnike s sadjem, pa nista hoteli skleniti pogodbe z ormoško poslovno zvezo, da bi jim pošiljala blago po dostopnih cenah. Jasno je, da omenjeni uslužbenci na OblO Split niso ravnali v korist potrošnikov, temveč v korist obeh podjetij, ki preskrbujejo splitske potrošnike s sadjem.

Ni sedaj važno, ali gre tu zgolj za osamljene pojave. Važno je, da je preskrba potrošnikov osnovna naloga občinskih ljudskih odborov in da monopolistične težnje nekaterih podjetij ne bi smele škodovati potrošnikom. Bežen pregled tržišča sadja nam pove, da povzročajo nesorazmerje v cenah sadja nekateri grostisti s svojimi detajlističnimi mrežami prav zaradi svojih monopolističnih teženj. Ne bi škodovalo, če bi občinski ljudski odbori v potrošniških središčih, kjer zaradi obilne letine namizno sadje srednje kakovosti ne bi smelo biti dražje od 30 din kg, zaščitili potrošnike s tem, da bi predpisali za posamezne vrste sadja kalkulatívne cene. Ni dvoma, da bo potem odkup v redu tekel od proizvajalca do potrošnika. Tako pa teče po cesti, dolgi šestdeset dinarjev in še več.

B. S.

Priprave za volitve združnih svetov v beltinski občini

Več žena-zadružnic in mladine

Pred dnevi sta občinski komite ZKS in občinski odbor SZDL v Beltincih na razširjeni seji razpravljala o nalogah pred volitvami v združne svete in o jesenski setvi. Ugotovili so, da bo naloga političnih organizacij ob volitvah, da bo v svete izvoljenih dovolj žena — zadružnic in mladine. Kmetijske za-

se bodo hkrati o jesenski setvi, da bi posejali v pogodbenem sodelovanju čim več visokodonosne pšenice italijanskih sort. Največ pogodb za sodelovanje so doslej sklenili v Lipi, Doležljovju in Gančanih, najmanj pa v Melincih in Izakovcih. Razumljivo je, da bodo morali po-
hleti in nadomestiti zamujeno

nerazumljivo, prav tako nezaupanje do naporov za višje hektarske donose, čeprav znaša v občini povprečni hektarski donos komaj 13 stotov. To nas še bolj čudi, ker je znano, da ni bil v vseh primerih, kjer so doslej sejali italijanske sorte pšenice in upoštevali vse agrotehnične ukrepe pri setvi in obdelavi zemlje, hektarski donos nikjer nižji od 40 stotov. Vrh vsega bi bil hektarski donos celo višji od 50 stotov, če ge ne bi bila uničila toča.

A. H.

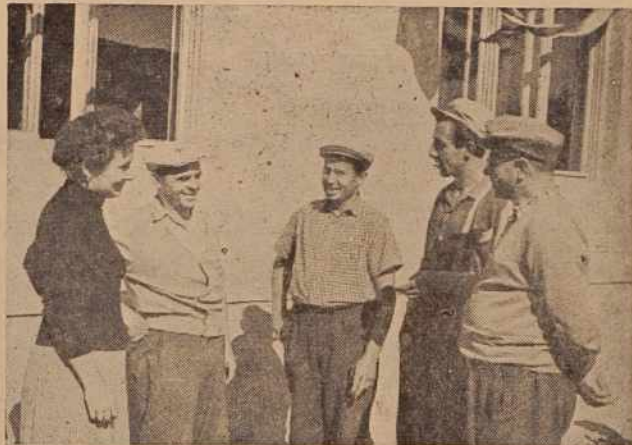
509 milijard dinarjev investicij

V prvih osmih mesecih tega leta je v Jugoslaviji investirano skupno 509 milijard 600 milijonov dinarjev ali 25 odst. več kot v istem obdobju preteklega leta. Od tega splošnozdružbenih sredstev čez 181 milijard dinarjev ali 24 odst. več kot v osmih mesecih lanskega leta.

47.090 graditeljev avtne ceste

Po podatkih Zveznega statističnega urada je sodelovalo do sedaj pri gradnji avtomobilskih cest »Brastvo in enotnost«, Ljubljana—Zagreb, 47.000 mladincev in mladink iz vseh šestih republik.

Sedaj dela na avtni cesti 16 tisoč mladincev, med temi 5.000 študentov visokih šol.

Vodstvo kmetijske zadruge v Gančanih — v ospredju tajnik OblO Beltinci tov. Stefan Čiček

druge v občini bodo priprave za polletne občne zbornice povežale s pripravami na bližnje volitve. Pri tem jim bodo pomagale tudi osnovne organizacije SZDL.

Na polletnih občnih zborih bodo obravnavali z zadružniki tudi uspehe dosedanjega gospodarjenja zadrug, pogovorili pa

tudi še marsikje drugje. Nekaj je takih zadružnikov, ki se sicer odločijo za pogodbeno pridelovanje, vendar samo na majhnih parcelah 15—20 arov in ponavadi na slabši zemlji. Take pogodbe seveda kmetijske zadruge odklanjajo.

Nezaupanje kmetovalcev do pogodbenega sodelovanja je

Ugodni pogoji za razvoj industrijske proizvodnje v ljutomerski občini

PREMALO IZKORIŠČENA PRIRODNA BOGASTVA

Samo zaloge gline bodo zadostovale za celo stoletje

V Ljutomerski občini so ugodni materialni pogoji za razvoj industrijske proizvodnje. Gre predvsem za prirodna bogastva, ki se niso v polni meri izkoriščena. Samo zaloge rudnika premoga v Presiki pri Ljutomeru cenijo na okrog 80 tisoč ton, važno prirodno bogastvo pa je tudi glina. Njene zaloge bodo zadostovale za celo stoletje in nudijo industriji gradbenega materiala zelo dobre pogoje za razvoj. Tudi predelovalna industrija ima podobne ugodne pogoje, saj je njena surovinska baza dovolj bogata.

Po predvidevanjih perspektivnega načrta oziroma družbenega plana razvoja gospodarstva za razdobje 1957—1961 bo proizvodnja premoga naraščala letno za 3%. Za hitrejši porast proizvodnje ni dovolj pogojev. Premog je sicer dobre kakovosti, le njegovi sloji so tanki. Kaže, da se bo proizvodnja premoga do leta 1961 povečala količinsko za 14%, vrednostno pa za 15,6% v primerjavi z doseženo proizvodnjo v letu 1956. Sodi, da bo znašala proizvodnja v letu 1961 8000 ton.

Predvidene novosti v „Žici“

Podjetje »Žica« bo do leta 1961 zvišalo vrednost bruto proizvodnje na 145.464.000 dinarjev ali za 52,7% v primerjavi s proizvodnjo v letu 1956. Za

tolikšen napredek bo moralo podjetje predvsem ustali izbor svojih proizvodov in opravit del rekonstrukcije svojih obratov v Ljutomeru. Cimprej bo

moralo podjetje pričeti tudi z gradnjo transformatorja, ker sedanje električno omrežje ne premore vedno večje preobremenjenosti. Poleg nameravane povečanja izdelave žičnega pletiva bo podjetje bržkone

Križevske opekarnе Boreci

Predvideno povečanje proizvodnje v tem podjetju za 45,4% do leta 1961 sloni na možnosti, ki jo nud: zadostna in kakovostna surovinska baza. Vrednost proizvodnje bo v letu 1961 znašala 126.500.000 dinarjev, medtem ko je v letu 1956 znašala le 87.729.000 dinarjev. To povečanje bodo lahko dosegli le z boljšim izkoriščanjem obstoje-

čih zmogljivosti, ki je že sedaj dobro, predvsem pa z dograditvijo opekarniškega obrata v Lukavcih, ki je pogorel v letu 1956. Kaže, da bodo vložili samo v opekarniški obrat Lukavci okoli 100 milijonov dinarjev, poleg tega pa jih čakajo v tekočem netletnem obdobju še posamezne rekonstrukcije v obratu Boreci.

Opekarna Ljutomer

Podjetje namerava povečati do leta 1961 fizični obseg proizvodnje pri zidkih na 3.550.000 kosov od 2.125.000 kosov v letu 1956, kar je za 57,5% več in pri strešnikih na 880.000 kosov od 489.000 kosov v letu 1956, kar je za 80% več. Pri tem se bo ustrezno povečala tudi vrednost proizvodnje. Oboje bo mogoče doseči poleg kakovosti in zadostne surovinske baze

predvsem zaradi večje rekonstrukcije obrata (poleg novih sušilnih prostorov, transportnih naprav in stroja za izdelavo strešnikov itd. je treba opremiti obrat z električnimi stroji).

Konfekcija in usnje

Veliko povpraševanje po cenenih artiklih »Konfekcije« Ljutomer je spodbudilo podjet-

je, da bo moralo do konca leta 1961 nabaviti 37 novih strojev, kar bo ustrezno povečalo fizični obseg proizvodnje in njeno vrednost. Predvidevajo, da bodo najpoznejše leta 1961 pričeli graditi halo, v kateri naj bi bilo prostora za 500 delavcev. Gradnja bo veljala okrog 30 milijonov dinarjev, proizvodnja pa se bo z ureditvijo teh prostorov še bolj povečala.

Kot kaže, bo tovarna usnja v Ljutomeru vložila za rekonstrukcije svojega obrata in za zgraditev nove klejarne okoli 50 milijonov dinarjev investicijskih sredstev, kar bo vplivalo tako na porast fizičnega obsega proizvodnje kot na njeno vrednost.

S. F.

Glavni trg v Ljutomeru

je, da bo moralo do konca leta 1961 nabaviti 37 novih strojev, kar bo ustrezno povečalo fizični obseg proizvodnje in njeno vrednost. Predvidevajo, da bodo najpoznejše leta 1961 pričeli graditi halo, v kateri naj bi bilo prostora za 500 delavcev. Gradnja bo veljala okrog 30 milijonov dinarjev, proizvodnja pa se bo z ureditvijo teh prostorov še bolj povečala.

Kot kaže, bo tovarna usnja v Ljutomeru vložila za rekonstrukcije svojega obrata in za zgraditev nove klejarne okoli 50 milijonov dinarjev investicijskih sredstev, kar bo vplivalo tako na porast fizičnega obsega proizvodnje kot na njeno vrednost.

S. F.

Novembra v Pomurju velika krvodajalska akcija

Kri rešuje življenje

Minuli četrtrek je sklical OO Rdečega križa v Soboti razširjeno sejo, katere so se udeležili poleg predsednikov občinskih komisij za krvodajalstvo tudi zastopniki Okrajnega sindikalnega sveta in OK LMS, iz Ljubljane pa sta prišla dr. Sonja Sovdat, šef transfuzijskega zavoda v Ljubljani, in dr. Sivic, predsednik komisije za krvodajalstvo pri Glavnem odboru RK Slovenije.

Vsa diskusija prisotnih je bila usmerjena v priprave na veliko krvodajalsko akcijo, ki bo v Pomurju v dneh med 28. oktobrom in 22. novembrom tega leta. Iz poročil predsednikov občinskih komisij za krvodajalstvo je bilo razvidno, da se sicer v naših občinskih centrih skrbno pripravljajo na to akcijo, vendar ugotavljajo, da so v svojih prizadevanjih dokaj osamljeni in da je celo sodelovanje zdravstvene službe v pridobivanju krvodajalcev pomanjkljivo in nepovezano. V zbiranju prijav za jesensko krvodajalsko akcijo se najbolj odlikujejo pri Vidnu in v Radgoni.

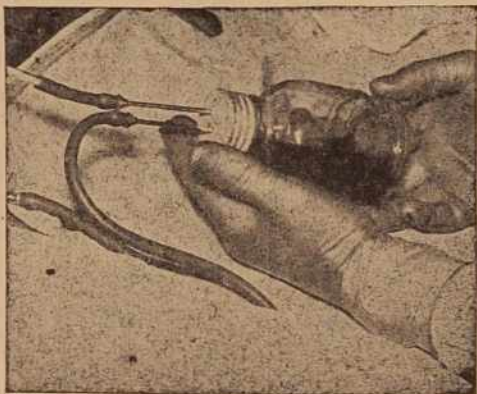
Ker nosi okrajna komisija za krvodajalstvo glavno breme in skraj v celoti odgovarja za uspeh obsežno zasnovane akcije, je tajnica OO RK, tov. Angela Šlebičeva, povedala s tem v zvezi naslednje: »Delež prispevano krvi v Pomurju — 3 tisoč litrov — je nedvomno precej visok, zato terja skrbno sodelovanje vsega prebivalstva. Seveda računamo tudi na pomoč naših združbenih in političnih organizacij ter na sodelovanje našega upravnega centra. Program številnih predavanj s predvajanjem zdravstvenih filmov bo namreč izvedljiv samo v tem prime-

ru, če bomo imeli na razpolago dovolj prevoznih sredstev za predavatelje, je dejala tajnica OO RK.

Za tekočo porabo krvi je bilo do sedaj zadolženo prebivalstvo Sobot, medtem ko bodo v bodoče do so-

čen čas oskrbovali soboško bolnišnico krvodajalci iz Lenauve, nato pa iz Beltincev. Okrajna komisija za krvodajalstvo je ob tej priložnosti ugotavljala krvni prispevek posameznih kolektivov in izrekla priznanje kolektivom tovarne perila »Mura«, ki ima 74 krvodajalcev, in »Panonije«, kjer so skoraj vsi člani kolektiva dali kri že trikrat in več. Tudi uslužbenci TNZ v Soboti se redno odzivajo pozivom transfuzijske postaje.

Bb

Poraba krvi je v sodobni medicini, ki se poslužuje vse bolj zapletenih operativnih posegov, večja iz leta v leto. Samo v Sloveniji porabijo bolnišnice letno nad 9 ton krvi, posamezne komplicirane operacije pa terjajo sodelovanje tudi do 80 krvodajalcev

ČLOVEK

Medicinska sestra v transfuzijski postaji je z vateno kretinjo segla po telefonski slušalki. »Halo, takoj nam pošljite krvodajalca krone skupine AB. Pohitite, za živiljenje gre!« je zvenel v slušalki glas sestre iz bolnišnice. Sestra v transfuzijski postaji je navajena na take klice na pomoč in nikoli niti za trenutek ne okleva, saj se predobro zaveda, da je vsaka sekunda dragocena.

Toda tokrat se je zataknilo. S tresočim glasom je zaklicala: »Toda, kolegica, na mojem področju danes ne bom mogla dobiti krvodajalca te krone skupine...«

»Zaboga, ne oklevajte, živiljenje bolnice visi na niti...«

Sestra je mrzlično odločila slušalko. Kot blisk se ji je v zavesti utrlila rešilna misel.

Nekaj minut po tem pogovoru je poskakoval avto po kotanjasti cesti v oddaljen vas, kjer pozna nekoga, ki bo lahko pomagal. »O, ko bi vsaj šlo vse po sreči... Ali bo vzdržala tanka nit, na kateri utripa neznano srce — mogoče s poslednjimi, komaj zaznanimi udarci?« je prešinjala sestro vso pot, ko je priganjala šoferja k hitrejši vožnji, čeprav je možak iz trenutka v trenutek težje obvladal vozilo.

Na cilju: smola. Ni ga doma. Avto rine po kolovozu med njivami, kjer bo našla lastnika dragocene tekočine pri delu.

nemočno v blede, skoraj prosilno obličje mlade, umirajoče žene. Ob vsakem šumu s ceste uprejo nestrno pogled v vrata. Vsi vedo: za izgubljeno, trenutno nenadomestljivo tekočino, bo oteklo iz mladega bitja živiljenje — počasi in neusmiljeno...

Končno...

V operacijski dvorani je vstopil mlad mož, ves zasopel. Čevljev se mu še drži zemlja. Kaj zato, samo da je tukaj.

Ze čez minuto, dve sta z mrzlično naglico spojeni žili reševalca in umirajoče s cepko, po kateri se pretaka dragocena rdeča tekočina. Operater si je po uspelem posegu obrisal potno čelo. Vsem navzočim je zaigral na ustih nasmehe olajšanja. Po žilah mlade matere je končno zaplala kri in pognala v hitrejši ritem skoraj umrlo srce.

Po nekaj dnevih tavanja na meji med živiljenjem in smrtjo so mladi materi pokazali otroka.

»Sin... zdrav...« je šepnila bolnica.

»Da,« se nasmehe sestra in tiho pristavi: »Skoraj bi ga plačali s svojim živiljenjem — tega našega piščančka... Tudi človek, ki vam je daroval kri, mnogo kroji, si še ni opomogel.«

»Kdo?« dahne po krajšem premoru bolnica in trudno obrne glavo v napetem pričakovanju odgovora.

»ČLOVEK,« je rekla s poudarkom sestra in obrisala bolnici solzo.

Bb

URESNICENA IN UTEMELJENA DOLGOLETNA TEŽNJA

V MURSKOSOBOSKEM IN MARIBORSKEM OKRAJU UZIVASOCIALNO VARSTVO ŽE
1242 SAMOSTOJNIH OBRTHNIKOV IN ZASEBNIH GOSTILNICAARJEV

Resolucija sprejeta na VII. kongresu ZKJ, poudarja, da se mora socialna politika razvijati tako, da bomo postopoma zajeli v zavarovanje vse prebivalstvo. Uredba o skladih za vzajemno pomoč pomeni temelj za vključevanje mnogih, dotlej še nezavarovanih oseb v zavarovanje. Seveda je zavarovanje pri skladih za vzajemno pomoč, kot poudarja omenjena resolucija VII. kongresa ZKJ, prehodnega značaja in prav gotovo korak pred vključitvijo vseh delovnih ljudi naše države v splošno zavarovanje.

Tako se je uresničila tudi dolgoletna težnja zasebnih obrtnikov in gostilničarjev, da bi dobili lastno ustanovo, ki bi na zakoniti podlagi urejevala njihovo socialno zaščito za primer bolezni, invalidnosti, starosti in smrti. Obrtni zbornici okrajev Maribor in Murska Sobota sta takoj po izidu omenjene uredbi brez odlašanja sledili pobudi prizadetih obrtnikov in ustanovili samostojni zavod, katerega namen je izvajati socialno varstvo zasebnih obrtnikov. V imenu zasebnih gostilničarjev sta se pridružili kot soustanoviteljici kasneje tudi gostinski zbornici okrajev Maribor in Murska Sobota.

Danes izvaja socialno varstvo svojih 1242 članov iz vrst samostojnih obrtnikov in zasebnih gostilničarjev v območju okrajev Maribor in Murska Sobota v Mari-born kot solidna socialno-varstvena ustanova. Sklad že skoraj dve leti dobro posluje in uspešno uravnava vsa finančna bremena. Za odmero pravice do denarnih dajatev obstajajo štirje zavarovalni razredi s svojo denarno osnovo. Dolžnost člana je, da plačuje mesečno prispevek po

stopnji 26 % od osnove onega zavarovalnega razreda, v katerem se želi zavarovati. Plačevanje rednih mesečnih prispevkov jamči članu socialno zaščito za primer bolezni, starosti in onemoglosti in je prav gotovo lažje breme, ki se porazdeli na daljšo dobo, kot pa takojšnje plači-

lo znatno višjega zneska, ki bi ga moral plačevati zavarovavec, kadar nastane pri njem ali v njegovi družini potreba po socialni zaščiti.

Zasebni obrtniki in gostilničarji, ki še niso uvideli potrebe in koristi omenjenega sklada, se lahko prijavijo za vstop v članstvo pri okrajni obrtni zbornici v Murski Soboti ali neposredno v pisarni sklada za vzajemno pomoč zasebnih obrtnikov Maribor, Orožnova ul. 7. Tu kaže pripomniti, da bodo člani sklada v dobi, ko ukinjamo zasebno zdravniško prakso, deležni vse pozornosti in zdravstvenega varstva v polnem obsegu v ustanovah javne zdravstvene službe.

V Križevcih pri Ljutomeru PEVCI BREZ ZBOROVODJE

Navzlic temu: pester program dela prosvetnega društva

Pred nami je zopet začetek nove sezone društvenega dela. Izkušnje zadnjih let nam kažejo, da prosvetna dejavnost zadnje čase nazaduje. Vzrokov za to je več. Med glavne prištevamo predvsem dejstvo, da nimamo za kvalitetno delo na razpolago dovolj kadrov.

Tako je v Križevcih pri Ljutomeru najbolj pereče vprašanje pevovodje. Čeprav imamo v kraju lepo število dobrih in postrtovalnih pevcev, nimamo

pevskega zbora. Menimo, da bi s ponovno ustanovitvijo moškega pevskega zbora v Križevcih veliko pridobili. S tem bi namreč vključili lepo število mladincev v kulturnoprosvetno dejavnost, hkrati pa bi zbor opravljal v kraju pomembno kulturno poslanstvo. Zato smo sklenili, da bomo skušali pevski zbor ponovno ustanoviti. Za pevovodjo bomo skušali pridobiti tov. Manka Golarja iz Radgone, ki nam je že obljubil sodelovanje.

Tudi dramska sekcija name-rava uprizoriti v tej sezoni dve premieri in to eno dramo in eno igro z vedro vsebine. Dalje bi radi pripravili vester družabni večer s kulturnim programom. Letos bomo tudi v Križevcih pogrešali gostovanja

PRVI KORAKI...

(Kratek razgovor z dijaki soboškega učiteljskega)

Ko se je pred dnevi spočita mladež zopet podala na svojo vsakdanjo pot v šolo, sem med znanimi dijaki-vozači brž opazil malo postavljeno Petra, ki se je letos prvič spoprijel z neviščinami zamudami prišlekega »ekspresa«.

Peter bo učitelj. Fantovo gorečo željo, da bi se vpisal na učiteljsko, so podprli tudi njegovi starši, čeprav so zaskrbljeno računali, koliko jih bo stal sinov študij v daljnem mestu. No, to je bilo takrat, ko Peter še ni vedel, da bodo tudi v Soboti odprli tak zavod. Zato je kaj lahko spresedlale z ljubljanskega učiteljskega, kjer je opravil sprejemni izpit, na domače, soboško.

Ko sem vprašal Petra, zakaj se je odločil za učiteljski poklic, je bil fant v zadregi. Z obrazu se mu je bralo: ali naj reče, da ima rad otroke? Tako lahko rečejo samo de-

kleta — fant, korenjak kot je on, pa ima že rajši druge stvari kot so otroci. In vendar: »Veste, nihče me ne bi mogel odvrniti od tega poklica,« je dejal Peter in pristavil: »Le to me jezi, da je tako malo fantov na učiteljsko.«

»Mogoče se boje učiteljevanja na vasi,« sem poskušal izvabiti iz fanta mnenje o tej »senčni« plati učiteljskega poklica.

»Saj prav zaradi tega je učiteljski poklic najbolj mikaven. Ko bom končal šolo, me pač nihče ne bo mo-

skupek odgovorov, ki močno nagibajo k naslednjim ugotovitvam: (k prvemu vprašanju) več kot 80 odst. se pred ustanovitvijo učiteljskega v Soboti ne bi moglo vpisati v tak zavod zaradi stroškov šolanja, oddaljenosti učiteljske in podobno; doberšen del sedanjih dijakov soboškega učiteljskega se je že vpisal v razne tečajne in strokovne šole, kjer je doba šolanja krajša; (k drugemu vprašanju) vse dijake je zabilo na učiteljske veselje do tega poklica, ljubezen do otrok, željo učiti in po-

Naš posnetek prikazuje učence šole v Razkrižju. Je tudi med njimi kak bodoči učitelj?

gel prepričati, naj se zaposlim v mestu,« se je odrezal Peter in nas povabil, da se ob priložnosti oglasimo na učiteljsko.

Torej Peter nam je dal pobudo za tak obisk, kjer naj bi se prepričali, če je med njegovimi vrstniki še več tako vnetih zagovornikov učiteljskega poklica in učiteljevanja na vasi.

Da bi naše ugotovitve še enkrat potrdile upravičenost obstoja učiteljske v Soboti, smo se poslužili male ankete in postavili nadobudnim dijakom I. b letnika naslednja vprašanja:

— Ali bi se vpisal(a) na učiteljsko, če tega zavoda v Soboti ne bi ustanovili?

— Zakaj si se odločil(a) za učiteljski poklic?

— Kje bi želel(a) službovati po končanem šolanju?

Prostor nam ne dopušča, da bi objavili zanimive odgovore posameznikov, zato bomo zabeležili samo

dobno; (k tretjemu vprašanju) več kot 90 odstotkov dijakov je odločno izrazilo željo, da bi po končanem šolanju učiteljevali na podeželju...

Iz vseh teh, sicer pomanjkljivih podatkov, ni težko ugotoviti, da so prvi koraki bodočih učiteljev dobro usmerjeni. Vsekakor nas lahko veseli dejstvo, da se je velika večina dijakov vpisala na učiteljsko zares iz ljubezni do tega poklica in kar je morebiti še važnejše — navezanost dijakov na domače kraje in ljudi je najboljša jamstvo, da se bomo izognili dosedanjemu beganju učiteljev na področja drugih okrajev. Če omenimo poleg te ugotovitve še dejstvo, da bo imel poslej vsak mladinec ali mladinka, ki ga učiteljski poklic veseli, možnost vpisa na učiteljsko — ne glede na njegov socialni položaj — imamo pač najboljši dokaz, da učiteljske v Soboti povsem opravičuje svoj obstoj.

Bb

Jesen je tu in kmalu bodo zaživel naš odri. Na sliki: »Javni tožilec« (Svoboda Lendava).

ZBIGOVSKO-LASTOMERSKI GASILCI RAZVILI SVOJ PRAPOR

Pred nedavnim je gasilsko društvo Zbigovci-Lastomeri razvilo svoj društveni prapor pod pokroviteljstvom občinskega odbora SZDL Gornja Radgona. Svečanosti so se razen velikega števila domačinov udeležila so-

sednja društva s prapori, in sicer Gornja Radgona, Ivanjševci, Črešnjevci, Ščavnica in Orehovec s svojimi četami, ostala društva pa v civilu.

Med zastopniki političnih in gasilskih organizacij smo opa-

zili tov. Marijo Levarjevo, predsednico občinskega odbora SZDL Gornja Radgona, in poslanca Ljudske skupščine LRS, V. Potočnika, predstavnika ObLO Gornja Radgona, J. Kosa, zastopnika TNZ okraja Murska Sobota in druge. Praporu so botrovali dr. Miran Orel, direktor VG Gornja Radgona, Mari- ca Bračič, Konrad Nidri, Jožef Osojnik, Ludvik Veberič in Anton Roškar.

Po kulturnem sporedu in prostih vajah z godbo je razvil prapor tov. Marija Levarjeva in ga izročila predsedniku društva Adolfu Ploju, ki je v imenu društva zagotovil, da bodo zbigovsko-lastomerski gasilci v prihodnje delali s še večjo vne-mo v prid društva in naše socialistične skupnosti.

B. C.

A. F.

Jubilej razkrižskih gasilcev

Preteklo nedeljo je 39 gasilskih društev ljutomerske občine praznovalo svoj praznik — dan gasilstva. Ob tej priložnosti so razkriški gasilci po 30. letih od ustanovitve društva razvili svoj prapor. Svečanosti v Safarskem, kjer je bila slovesnost, so se razen domačinov udeležila tudi društva iz Strigove in Cankova s svojimi prapori, pet praporov iz ljutomerske občine in številni zastopniki množičnih organizacij ter gasilstva.

V zgodnjih jutranjih urah je bila budnica skozi vas Veščice, Razkrižje, Safarsko in Gibino, nato pa se je zbralo na slavnostnem prostoru pred zgradbo krajevnega urada nad 800 gostov, ki so z navdušenjem sledili prizrediti organizacijski in tehnični izvedbi programa. Slavnost je dosegla svoj vrhunec pri razvitju prapora. Trije živeči ustanovitelji so

od društva prejeli zaslužene diplome, pionirji pa so jim pripeli šopke nageljnov. Zastopnik občinske gasilske zveze je izročil društva diplomo, mu čestil k jubileju in podelil priznanja 16 članom društva. Govorom in deklaraciji sta sledila mimohod in praktična vaja ob sodelovanju članstva PGD Cven in Globoka, pionirji ljutomerskega društva pa so nastopili z mokro vajo in z ročnimi aparati.

ZBIRALNICA ZA MLEKO PRI VIDMU

Zavod za pospeševanje elektrifikacije podeželja pri Vidmu si prizadeva poiskati vse možnosti, kako izrabiti električno energijo v kmetijstvu.

Doslej so že uredili električno akumulacijsko peč, električno sušilnico za sadje, vaško pralnico in kopalnico.

Letos so se odločili, da bodo pričeli graditi večjo zbiralnico za mleko, tako da bodo kmetovalci lahko oddajali tudi večerjo mleko. V isti stavbi nameravajo urediti še prekajevalnico za meso in žganjekuho. V žganjekuhi bodo prekuhali v žganje odpadno sadje pri sušilnici. Z gradnjo tega poslopja bodo pričeli, čim bodo urejene še nekatere formalnosti.

Stefan Caiger iz Bakovec je letos meseca maja v gostinskem lokaln

SODNA KRONIKA

»Mura« v Murski Soboti vzel Janezu Verešu 3000 dinarjev na ta način, da je oškodovancu izlekel listino iz hlačnega žepa. S tem je storil kaznivo dejanje tatvine in ga je obsojilo sodišče v Murski Soboti obsojilo na dva meseca zaporov. Ker Stefan Caiger doslej še ni bil kaznovan, mu je izvršitev izrečene kazni sodišče pogojno odložilo za dobo dveh let.

Vinko Ščavničar iz Safarskega pri Ljutomeru je z namenom preprodaje kupoval manufakturno blago ter ga ponujal raznim kupcem v nakup. V letošnjem letu pa si je v Gančanih tudi prilastil na škodo Jožefa Horvata 12.000 dinarjev gotovine. S tem je storil dvoje kaznivih dejanj in sicer nedovoljenega trgovanja in pa tatvino in ga je okrajno sodišče v Murski Soboti obsojilo za obe dejanji na 3 mesece in 15 dni zaporov. Ker pa je bil Vinko Ščavničar že prej obsojen na dva meseca in 15

dni zaporov, mu je sodišče izreklo enotno kazen 5 mesecev zaporov.

Franc Sakovič iz Zenkovec št. 8 je kot poslovođa KZ Zenkovec št. 8 iz zadržnega skladišča 149 kg prosa v vrednosti blizu 6.000 dinarjev. Kot poslovođa KZ Zenkovec pa je svojo službo tudi očitno nemarno izvrševal, kar se kaže v tem, da ni vodil niti paragonskih blokov, niti izkupilnih pol, da denarja ni redno odvajal, da ni vodil evidence o prometu z blagom, niti evidence nad dolžniki, da nastanka prekomerne koli-kala ni dal komisijsko ugotavljati itd. Vse to je imelo za posledico, da je obračun njegovega poslovanja izkazoval primanjkljaj. S tem je storil dvoje kaznivih dejanj, in sicer po-neverbo in nevestno delo v službi in ga je sodišče obsojilo na 3 mesece in 15 dni zaporov. Ker pa Franc Sakovič še ni bil kaznovan in je dejanje odkrito priznal, mu je sodišče izvršitev izrečene kazni odložilo pogojno za dobo dveh let.

Jožef Magyar iz Večeslavca je letos v Murski Soboti predgručal nakazilni listek, na katerem je pri tovarni mesnih izdelkov v Murski Soboti zaposleni vajenec označil blagajni znesek, ki ga mora plačati Jožef Magyar za 2 kg naročenih safalad v višini 820 din, na ta način, da je izbrisal na listku pri znesku 820 ničlo in se je glasil znesek po predgručitvi na 82 din, nakar je pri blagajni dejansko plačal le 82 din. Predgručal je torej pravo listino z namenom, da bi se ta uporabila kot prava. Sodišče ga je obsojilo na 15 dni zaporov. Ker pa Jožef Magyar še ni bil kaznovan, mu je sodišče izrečeno kazen odložilo pogojno za dobo dveh let.

Terezija Rajh iz Murske Sobotne je letos z rokami in s smučarskega palice pretepla 15-letnega Ivana Lončariča in mu povzročila telesne poškodbe. Sodišče jo je obsojilo na 10 dni zaporov, pri čemer ji je izvršitev kazni odložilo pogojno za dobo enega leta. Terezija Rajh pa mora plačati tudi stroške kazenskega postopka in odškodnino Janezu Lončariču.

Elektrika v Poledavju

Se nekaj dni in v Motovileh bodo zamenjali stare petrolejke za električno luč. To velja tudi za del vasi Ropoča in del vasi Pertoča. Daljnovid od Gerlinec do Motovilec je dokončno zgrajen in vaščani bodo te dni slavili velik dogodek, ki ga po osvojitvi še ne pomnijo.

Ta mesec bodo pričeli graditi omrežje v Rogaševcih in Pertočih. Nerešen problem pa je še vedno gradnja daljnovidov iz Mačkovec, kar v glavnem ovira nadaljnje delo v Poledavju.

Pomurski fantje pozdravljajo

Svoje starše in ostale domače, posebno pa pomurska dekleta in tudi kolektiv »Pomurskega tiskarja ter bralce »Pomurskega vestnika« pozdravljajo vojaki V. P. 1202 Trav-nik:

Stefan Šerdonja iz Martjanec, Stefan Kandal iz Vučje Gomile, Stefan Hari iz Sebebovec in Stefan Kološa iz Gorice. Pozdravom se pridružujejo desetar Stefan Novak iz Otlovec in razvodnik Franc Jerebic iz Melinac ter vojaki Stefan Petek iz Melinac, Stefan Kramar iz Dolnje Bi- strice, Emil Šiplič iz Murske Sobotne, Geza Zdič iz Bakovec, Jože Talaber iz Dolencec ter Anton Vogrin iz Kapela.

Vojaki iz V. P. 1945 Kragujevac Alojz Senčar iz Bučevcevec, Emil Baranja — Zenkovec, Ludvik Drvarič — M. Sobota, Jože Kužmič — M. Sobota pozdravljajo svoje starše, sorodnike, dekleta in fante ter vse bralce »Pomurskega vestnika«.

MED NEBOM IN ZEMLJO

Mladi jadralni letalec in padalec Franc Herlič iz Murske Sobotice nam je poslal dopis o tem, kako je v družbi svojih tovarišev prvič v življenju letel z jadralnim letalom in skakal s padalom. V dopisu med drugim pravi:

Prispeli smo na letališče pri Ptuj. Tov. upravnik je pregledal dovoljenja, zaradi katerih sta se morala dva vrniti nazaj v Mursko Soboto. Ogleдали smo si letališče in hangar. Tam so že bili starejši jadralci, ki pa že štiri dni niso leteli, ker je bilo slabo vreme. Spat smo šli rano, ker smo vedeli, da bomo morali rano vstati.

Drugo jutro nismo mogli leteti, ker ni bilo pogojev. Zato pa so vzleteli starejši jadralci. Vsa jadralna letala, štiri po številu, smo odnesli na prosto. Komaj smo prinesli zadnje, že je začelo deževati. Takoj smo jih morali zopet odnesti nazaj. Popoldne se je vreme zjasnilo in starejši jadralci so leteli do večera. Budno smo jih opazovali, ker smo se s tem že učili.

Jadralci Vovo, Pje in Avtobus pri čiščenju »Rode«

Tragičen zaključek večletnega spora

Večletni spor je bil vzrok fizičnega spopada med 68-letnim Ludvikom Ritupejem in 48-letnim Stefanom Banutajem iz Dolgovaških goric pri Lendavi, v katerem je Ludvik Ritupe smrtno zabolal v prsi Stefana Banutaja s kolom, na kate-

rem je bila ostra železna konica. Na kraju dejanja je bila komisija TNZ, storilec zločina pa čaka v priporu na obsodbo.

Roparski napad na starko

20. tega meseca so v nočnih urah trije neznan storilci, oboroženi s puško, vdrli v stanovanje 86-letne Terezije Gregar iz Križevca v Prekmurju. Prestrašeno starko so roparji pretepli in ji odnesli več stvari v vrednosti okrog 30 tisoč dinarjev. Zanimivo je vsekakor to, da je starka v tem letu že doživela podoben roparski napad. Vendar so storilcem tokrat na sledi.

Požig iz koristoljublja

Anica Zorman, žena oškodovanca Franca Zormanja iz Moravce pri Vidmu, je 19. tega meseca v zgodnjih jutranjih urah opazila v drvarnici na več mestih zažeten ogenj. Ogenj sta sicer pogasila, vendar so ju hlaapi bencina opozorili na to, da je ogenj nekdo podtaknil. Po temeljiti preiskavi organov TNZ se je izkazalo, da je krivec Franc Zmazek, ki je dejanje priznal in izjavil, da je hotel spraviti iz stanovanja Anico Zorman, ker se mu je na ta način obetala možnost kupiti zemljo oškodovanca.

Nepopoljšljiv pretepač prijet

Janez Sovce iz Grabišne je bil kljub svojim tridvajsetim letom že večkrat kaznovan zaradi pretepaštva. Poleg tega je znan tudi kot delomrznež. Vse kaže, da ga kazni niso spametovale, kajti dne 17. t. m. je brez povišanja napadel v vinjenem stanju 29-letno Pavlo Marinič, ki je bila med ličkarji Koruze pri posestniku Jauševcu. Ko ga je posestnik opozoril, naj ne razgraja, je vročerkveč izdril iz bližnjega vinograda kol in z njim udaril posestnika, kateremu se je kos lesa zadržal globoko v prsi. Da bi bila mera polna, je začel pretepati še navzoče in jim je prizadejal lažje telesne poškodbe.

POMURSKI VESTNIK

Izdaja Casopisno in založniško podjetje »Pomurski tisk« v Murski Soboti — Direktor in odgovorni urednik Jože Vilič — Uredništvo: Murska Sobota, Stefana Kovača 16 — Telefon 138 — Uprava: M. Sobota, Kocljeva ulica 7 — Telefon: 53 — Oglasni in naročniški oddelki: Stefana Kovača 16 — Telefon 138 — Naročnina četrtletna 100, polletna 200, celoletna 400 dinarjev — Rokopisov ne vračamo in ne odgovorjamo zanje — Tek. račun pri Komun. in banki. M. Sobota, številka 645-70 — 1-345 — Tisk Pomurske tiskarne v Murski Soboti

Smrti:
Franc Grah iz Radomerja, star 1 leto; Emilija Sinko iz Rogasvece, stara 43 let; Ludvik Domjanstar iz Brezovec, star 61 let.

VREMENSKA NAPOVED

za čas od 25. sept. do 5. okt.
Sredi tekočega tedna ali malo kasneje močne padavine z močno ohlادتvijo; sneg do višine 1000-1200 m, nato več dni zaporedno lepo vreme in postopno topleje.
V začetku oktobra nekaj dni nestalno in hladneje, a le malo padavin, ki bodo v glavnem le krajevnega značaja. Pozneje se pričakuje precej dolgo razdobje lepega vremena.

Komisija za sprejem in odpust delavcev pri MLINSKEM PODJETJU MURSKA SOBOTA razpisuje delovno mesto RACUNOVODJE

z ustreznimi šolsko izobrazbo ter daljšo prakso v vodenju industrijskega ali trgovskega knjigovodstva. Plača po dogovoru. Nastop službe takoj. Prošnje je poslati do 30. 9. 1958 na Upravo podjetja. O-911

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij KMETIJSKO GOZDNEGA GOSPODARSTVA LENDAVAL razpisuje delovno mesto: FINANČNEGA KNJIGOVODJE

Pogoj: popolna srednja šola z 3-letno prakso ali nepopolna srednja šola s 5-letno prakso v knjigovodstvu. Plača po tarifnem pravilniku. Nastop službe po dogovoru. Interesenti naj pošljejo svoje ponudbe upravi podjetja. O-910

jo — pet po številu. Ob 6. uri se je prvi dvignil v višino 300 m s pomočjo vitla na avtomobilski pogon. Tisti, ki smo bili zadnji, smo že težko čakali trenutka poleta. Ko je prvi pristal, je izjavil, da je v višinah krasota. Zato so naše želje bile še večje. Tega dne je vsak izmed nas poletel dvakrat. Pri kosilu smo prestali svoj letalski »krste« in vsak je dobil svoje »novos« ime.

Nato je prispel »Junkers« in pripravili smo se za svoje prve skoke. Avtobus, Pje, Vovo in Fric smo se zmenili, da bomo med tistim časom, ko letalo nabira primerno višino, peli. To smo tudi storili. Ko je padalski učitelj ukazal, naj se pripravimo, smo vsi vstali in čakali trenutka, ko bo treba odskočiti. Vsi smo srečno prišli skozi vrata in na zemljo. V zraku smo se s klici dogovarjali in uživali.

Ko smo se vrnili domov, smo obljubili, da se bomo trudili, da bomo kmalu napredovali do svojih jadralnih letal, kar je naša največja želja. Sedaj, ko imamo svoje letališče, je za to več pogojev.

Dve prometni nesreči

V Ljutomeru je na Lendavski cesti zadet v prikolico traktorja 15-letni kolesar s svojim kolesom. Nepredvidni kolesar je bil poškodovan na glavi in na prsih ter so ga takoj prepeljali v bolnišnico.

Podobna nesreča se je pripetila v Ljutomeru na Prešernovi cesti, ko je kolesar pri prehitevanju tovornega avtomobila H 12392 negotovo zavozil na cestišče in zadet v zadnji del avtomobila. Kolesarja so prepeljali z lažjimi poškodbami v bolnišnico.

ČZP »Pomurski tisk« v Murski Soboti

razpisuje delovno mesto
BLAGAJNICE
v knjigarni »Dobra knjiga« Murska Sobota.

Pogoji: vestna, poštena in večera računanja; šol. izobrazba: 4 razr. gimnazije.
Prijava je vložiti na upravo ČZP »Pomurski tisk« do 30. septembra 1958.

Dijake, šolarje, podjetja, ustanove in ostale potrošnike obveščamo,

da bodo naše knjigarne in papirnice zaradi inventure zaprte v naslednjih dneh:

DOBRA KNJIGA V MURSKI SOBOTO — dne 27., 28. in 29. septembra 1958.

VESNA V LENDAVI — dne 27. in 28. septembra 1958.

KNJIGARNA IN PAPIRNICA V RADGONI — dne 25. in 26. septembra 1958.

KNJIGARNA IN PAPIRNICA V LJUTOMERU — dne 30. septembra in 1. oktobra 1958.

Oskrbite se pravočasno z vsem, kar potrebujete!

ČZP »POMURSKI TISK« M. Sobota

„AVTOBUSNI PROMET“ MARIBOR

obvešča prebivalstvo, da bo od 25. septembra 1958 dalje na progi

MARIBOR-MURSKA SOBOTA

uvredna še ena vožnja, in sicer z odhodom iz Murske

Sobote ob 6.00 in prihodom v Maribor ob 8.35. Odhod iz

Maribora ob 14.30, prihod v Mursko Soboto ob 17.05.

Avtobus vozi samo ob delavnikih v obe smeri preko Oseka in Drvanje v Slov. goricah.

O-895

Veletrgovina „POTROŠNIK“ v Murski Soboti, Titova c. 1

obvešča vsa gostinska in trgovska podjetja ter privatne gostilničarje, da je s 15. septembrom 1958 začelo v sklopu podjetja poslovati

ново skladišče vina

prej vinska klet podj. »Agromerkur« na Slomškovi c. 11, kamor smo preselili tudi vse alkoholne in žgane pijače ter slatino.

Poslužnite se tega skladišča in nabavljajte vse navedeno blago po ugodnih cenah!

Se priporoča delovni kolektiv podjetja »Potrošnik«

CESTITKA

K novi življenjski poti obilo sreče in zadovoljstva, Franju in Tončki KOROŠAK iz Turnišča

želi Marjan

OPOZORILO

Opozarjam, da je vsak prehod in prevoz preko mojih parcel 1900, 1901, 1968 »Mežov« prepovedan. Proti kršilec bom vložil odškodninski zahtevek.

Rudolf Benčec,

Moravec

p. Martjanci

M-905

V JERUZALEMU STANOVANJSKI BLOK

Vinogradniško posestvo Jeruzalem namerava zgraditi stanovanjski blok. Gradili bodo v Jeruzalemu, v neposredni bližini sedanjih upravnih poslopj vinogradniškega posestva.

OTROSKI VOZICEK v dobrem stanju ugodno prodam. Murska Sobota, Titova 27/I.

Mali OGLASI

MOTORNO KOLO v odličnem stanju in z rezervnimi deli ugodno prodam. Registrirano. Naslov v upravljalni listi. M-907

KMEČKI VOZ, plug, brano, sejalni stroj, 2 plemenski kravi, vprežno opremo, vse v odličnem stanju, prodam. Prodaja v nedeljo, dne 28. septembra ob 14. uri v Kupšinih 33, Cipot. M-909

PREKLICUJEM, da je ukradla vedro Kočič Marija iz Sobote. Beloglavce Drago. M-901

PRODAM PLEMENITO GROZDJE. Miloš Tanasković, Rački vrh, Slatina Radenci. M-888

VEC GRADBENIH PARCEL v Lendavi poleg glavne ceste prodam. Poizve se pri škodniku — knjigarna Lendava. M-902

ISCEM MLAJŠO UPOKOJENKO k otroku. Nadim stanovanje in hrano, ostalo po dogovoru. Naslov v oglasnem oddelku pod »Ljutomer«. M-899

Zdravstvena DEŽURNA SLUŽBA

Nedelja, 28. septembra 1958.
Dr. Stefan Vučak, stanuje v Ulici Alija Kardosa.
Ordinira v splošni ambulanti od 8 do 12 ure, v nujnih primerih popoldne in ponoči na stanovanju.
Nočna dežurna služba od 29. septembra do 5. oktobra 1958.
Dr. Anica Gregorc — Kastelic, stanuje v Stefana Kovača ulici.

PROSTOVOLJNI KRVODAJALCI

od 15. do 20. septembra 1958.

Marija Randl, Gorica (drugič), Marija Grabar, Krog (drugič), Helena Ritlop, Crenšovci (tretjič), Milica Ciglar, Beltinci (drugič), Terezija Poredoš, Beltinci, Zlata Fridrih, M. Sobota (drugič), Franc Sapač, Stan-ko Fabič, M. Sobota; Vera Nemec (drugič), Ludvik Solar (četrti), Alojz Celec (peti), Karolina Kar, Kristina Kološa, Katica Kobilec, Hermina Horvat, Zorka Tomšič — vsi bolnišnica M. Sobota.

Tedenski KOLEDAR

Nedelja, 28. sept. — Venceslav Ponedeljek, 29. sept. — Mihal Tork, 30. sept. — Jelka Sreda, 1. oktobra — Velja Četrtek, 2. oktobra — Miran Petek, 3. oktobra — Vitomir Sobota, 4. oktobra — Frančišek

KINO

MURSKA SOBOTA — 24. in 25. septembra jugoslovanski film »Tuja zemlja«. — Od 26. do 28. septembra ameriški barvni film »Poklič M zaradi umorstva«. — Od 29. do 30. septembra kitajski film »Prehod preko reke Jang Cec.

GORNJA RADGONA — 27. in 28. septembra ameriški barvni film »Na paški meji«.

LEDAVA — 26. do 28. septembra ameriški kavbojski film »Indijanski borec«.

LJUTOMER — 27. in 28. septembra ameriški film »Deklica in moški«.

KRIŽEVCI PRI LJUTOMERU — 27. in 28. septembra ameriški barvni film »Karneval v Texasu«.

CEPINCI — 28. septembra »Se ni prepoznal«.

VIDEM OB SCAVNICI — 27. in 28. septembra francoski barvni film »Graf Monte Cristo, II. del«.

PREKLICNA IZJAVA

Podpisani TOMAŽIČ Martin, vinogradniški delavec v Rinčevcih, grabi št. 2. preključem neresnično trditev, ki sem jo dne 22. I. 1958 na masovnem sestanku članov Sindikalne podružnice Vinogradniškega gospodarstva Ljutomer v prostorih Kmetijske šole Podgradje iznesel o tov. HUSJAK Martinu iz Slamnaka, PAL Konradu iz Podgradja, češ da sta šla s sindikalnim denarjem v znesku 22.000 dinarjev na morje.

Tomažič Martin

ZAHVALA

Ob nepričakovani smrti našega dobrega soproga in očeta

FRANCA BOHARJA

mesarja

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, podjetjem in znancem za vence in cvetje ter vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti.

Posebno se zahvaljujemo zdravnikom, ki so ga zdravili v njegovi dolgoletni bolezn.

Lendava, 18. septembra 1958.

O-890

Žalujoča žena in otroci

ZIDARJE, TESARJE IN DELAVCE

sprejememo v stalno zaposlitev

Sprejememo tudi vajence za zidarsko stroko. Hrana in stanovanje na razpolago v zidani stavbi. Na razpolago je tudi zaščitna delovna obleka. Nastop možen takoj.

Gradbeno podjetje »Graditelj«

Ljubljana, Smartinska c. 64/b (zadnja tramvajska postaja)

O-851

Komisija za razpis mest direktorjev občinskega ljudskega odbora Beltinci razpisuje delovna mesta

UPRAVNIKOV

kmetijskih zadrug:

BELTINCI

LIPA — ODRANCI

GANČANI — LIPOVCI

ČRENŠOVCI

BISTRICA OB MURI

Pogoji: srednja, višja ali visoka strokovna izobrazba z nekajletno prakso ali nižja strokovna izobrazba z daljšo prakso na različnih delovnih mestih v gospodarstvu.

Pravilno kolkovane prošnje je dostaviti komisiji za razpis mest direktorjev občinskega ljudskega odbora Beltinci do 30. septembra 1958. O-896

SPREJMEMO

ZIDARJE IN DELAVCE

za delo skozi vse leto. Izplačujemo terenske dodatke za zidarje 240 din, za delavce pa 85 din za vsak dan — za poročene in samske enako. Dela se v akordu. Hrana in stanovanje na razpolago.

Gradbeno industrijsko podjetje

»GRADIS« LJUBLJANA

Gradbišče Ravne na Koroškem

O-900

